

РЕШЕНИЕ

№ 37842

гр. София, 15.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 63 състав, в
публично заседание на 08.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Десислава Лазарова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **1585** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е на основание чл. 284 и следващите от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС), във вр. чл. 203 от Административно процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по искова молба на А. С. В., ЕГН [ЕГН], адрес: [населено място], [улица], чрез адв. Т. Е. и адв. М. Д. - К. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) [населено място], за заплащане на обезщетение в общ размер на 20 000 лева, ведно със обезщетение за забава в размер на законната лихва считано от 14.02.2019г. до окончателното изплащане на задължението, за претърпените от ищеца неимуществени вреди в периода 14.06.2018г.-14.02.2019г., в който е бил задържан под стража в килия в XI отряд на Затвора [населено място].

В исковата молба се поддържа, че вредите са причинени от бездействие на длъжностни лица на ответника, състоящи се в следното:

Неосигуряване на необходимите условия в периода на „задържането му под стража“ в затвора [населено място], състоящи се според ищеца в липса на достатъчна жилищна площ в спалното помещение; неосигуряване на постоянно течаща топла вода; липса на естествена светлина в помещенията в които е настанен ищеца, стара изпочупена тоалетна, която не е напълно отделена от помещението, намираща се на 1 м. от леглото му и в непосредствена близост до масата за хранене; наличие на мухъл по стените и тавана на спалното помещение; ронещата се мазилка; липса на топла вода и неосигуряване на хигиена в помещението, което е и с изпочупени прозорци без уплътнения; наличие в спалното помещение на хлебарки, дървеници и разхождащи се

плъхове с размерите на котки; неосигуряване на ефективна физическа активност по време на задържането му; неосигуряване на подходяща храна; несвоевременно издаване на карта за пазаруване в лавката на затвора по време на пребиваването на ищеца в т.н. "буферна част, на затвора [населено място], сред вземане на мярката „задържане под стража“, което бездействие е причинило на ищеца психически, физически и здравословен тормоз, стрес от зарази и неблагоприятни последици за здравето, чувство на унижение и психическа репресия, страх за живота и здравето му; неосигуряване на адекватно заболяване.

По делото е приложено становище от процесуален представител на ищеца, в което се претендира присъждане на сторените разноси по предоставен списък, както и е направено възражение за прекомерност на претендираните от ответника разноси.

Ответникът, в срока по чл. 131 от ГПК, оспорва исковата молба, с която се претендира обезщетение за неимуществени вреди. В писмен отговор се твърди, че предявената искова молба е неоснователна и по основание, и по размер, тъй като не се установява нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание, ищецът редовно уведомен, не се явява, не се представлява.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ се представлява от юрк. В. с приложено пълномощно, моли съда да остави исковата претенция без уважение, тъй като от събраните доказателства не се установяват незаконосъобразни действия и бездействия, както и претендираните вреди.

Представителят на Софийска градска прокуратура – прокурор К. изразява становище за отхвърляне на иска, тъй като не са установени действия или бездействия и причинно-следствената връзка между вреди и незаконосъобразни действия и бездействия.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и взе предвид доводите и становищата на страните, намира за установена следната фактическа обстановка:

Не е спорно между страните по делото, че А. С. В. е бил с наложена мярка за неотклонение „задържане под стража“ по досъдебно производство № 36/2017г. по описа на ГДБОП-МВР, пр. преписка № 203/2017г. по описа на Специализирана прокуратура. Мярката се е изпълнявала в Затвора-гр. С. при ГДИН. Ищеца е бил настанен територията на 11 Група. От справка на инспектор Т. Д. се установява, че към момента на изпълнение на наложената спрямо Т. МН, настаняването и регистър на лицата на територията на затвора се е водил по групи, а не по спални помещения, а от 27.05.2020г. се води регистър за настаняването на лишените от свобода.

От медицинската справка, подписана от директора на Медицинския център при Затвора-гр. С., за ищецът А. С. В. не са отбелязвани никакви здравословни оплаквания, единствено зъбобол, като на 23.10.2017г. по негово искане му е извършен медицински преглед. От писмо с рег. № 5290 от 26.06.2024г. на Началника на Затвора-гр. С. става ясно, че за периода от юни 2018г. до февруари 2019г. е извършена справка на архивирания медицински журнал, от която се установява, че през визирувания период, ищецът не е посещавал стоматологичния кабинет в медицински център за извършване на каквито и да е стоматологични прегледи и/или манипулации.

От приложените документи по делото се установява, че молби, жалби и сигнали във връзка с наличието на насекоми в помещения на затвора, не са подавани от ищеца за визирувания период.

От писмо на Началника на Затвора [населено място] от 17.04.2024г. се установява, че с договор с Рег. № 10815 от 08.11.2016г. от 2016г. и договор с Рег. № 11179 от 13.11.2018г. между Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и дружеството „ДДД-1“ ООД за възлагане на обществена поръчка с предмет „Извършване на дезинсекция и дератизация на сградите на ГДИН“ и териториалните й служби (ГДИН, Затвора-гр. С., ЗО-К., ЗО-К., Арест „М-р В.“ и Арест „Г. М. Д.“

и прилежащите териториални служби) като съгласно договорите дератизация се извършва 2 пъти годишно, а дезинсекция - 6 пъти годишно. Приложени са и протоколи за извършени услуги. От писмото се установява още, че през 2020г. е извършен цялостен ремонт на територията на 11-та група, която се състои от 15 спални помещения с обща площ от 440 кв. м. Приложен е и снимков материал.

В хода на съдебното производство като свидетел е разпитана Д. Г., която работи като началник-сектор „Социална дейност и възпитателна работа в Затвора – С.“. Тя заявява, че от 18.11.2019г. работи това, а преди това е била инспектор по социална дейност и възпитателна работа в Затвора – С.. Познава разположението на 11-та група. За исковия период, 2018 – 2019г., тя е била на територията на приемно отделение. На това място в момента е Осма група. Има две сгради -едната сграда е Осма група, Приемно отделение; другата сграда е 11-та група, която е за обвиняеми и подсъдими лица. Твърди, че помещенията в 11-та група са около 15 – 20. Настанените в тази група са по общия ред. Всички с еднакъв правен статус – без присъди. 11-та група към исковия период е един коридор със спални помещения, с различен капацитет, не са еднотипни и с еднаква квадратура. Всички са с достъп до течаща вода, подвижен душ, достъп до прозорец със слънчева светлина и за проветрение. Осветлението е до 22,00 часа, както е по закон. Имало е обща баня за ползване извън санитарните възли в помещенията и имаше два кухненски бокса. По-специалното в тази постройка е било, че тя има обособено място за вътрешен престой на открито. През светлата част на деня, докато са отворени спалните помещения, всеки може да излезе отвън, което е извън утвърдения график за престой на открито. Вътрешното пространство се е ползвало и за други неща, например за изтупване на завивките. То е с по-едра мрежа във височината, която пропуска слънчева светлина. Само таванът е с мрежа, прилича на открита тераса с високи стени. Тя е на нивото на втори етаж.

Задържаните ползват телефон на „Б.“, като закупуват от лавката карта с импулси, а и във всяка група има по два телефона, а при лавката и престоя навън също има такъв апарат. Винаги са имали случаи задържаните да откажат дезинфекция на стаите. Това е създавало сериозни затруднения за почистващите и за хигиената като цяло. Тя заявява, че приемното отделение, т. нар. от ищеца „буфер“, е отделението, в което се приемат новопостъпилите лишени от свобода. В това приемно отделение се изготвят първоначалната диагностика, извършва се оценка на риска от рецидив и други, изготвят се първоначалните доклади, психологическото заключение. Приемното отделение няма нищо общо с буферната зона. Съгласно закона и установения срок осъдените престояват от 14 до 30 дни. Обвиняемите и подсъдими, които са с мярка от арестите, както и осъдените, които са от арестите престояват в приемното отделение до седем дни.

Съдът кредитира показанията на разпитания в хода на съдебното производство свидетел, като го намира за последователен, логичен и непротиворечив. Кредитират се и представените по делото писмени доказателства, които не са оспорени от страните. Други доказателства от значение за предмета на спора по делото не са ангажирани.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Искът за присъждане на обезщетение е предявен от лице което твърди, че в периода от 14.06.2018г.-14.02.2019г. е претърпяло неимуществени вреди от неблагоприятните условия, при които е било поставено при изпълнението на наложена му мярка за неотклонение „задържане под стража“ в килия в 11-та група в Централен софийски затвор, в резултат на незаконосъобразни действия, бездействия на длъжностни лица от администрацията на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ - юридическо лице към Министерството на правосъдието с териториални структури, включващи затворите и областните служби „Изпълнение на наказанията“ – чл. 12, ал. 3 от ЗИНЗС, т.е. исковата молба е подадена от лице с правен интерес и срещу пасивно

легитимириания ответник, по аргумент от чл. 205 от АПК, във чл. 284, ал. 1, във вр. с чл. 285, ал. 1 и ал. 2 от ЗИНЗС, предявен е пред компетентния съд, при спазване правилата за родова и местна подсъдност.

В отговора на исковата молба от страна на процесуалния представител на ответника е направено възражение за изтекла погасителна давност. Погасителната давност не се прилага служебно от съда. При наличие на направено възражение обаче съдът трябва да се произнесе по него.

Погасителната давност може да бъде определена като право на длъжника да погаси с волеизявление пред компетентен държавен орган за защита правото на иск или правото на принудително изпълнение поради това, че то не е упражнено в определен от закон срок от време. Погасителната давност може да се разглежда като юридически факт и като субективно право. Като юридически факт погасителната давност е период от време, през който носителят на едно право бездейства.

В конкретния случай от всички доказателства по делото безспорно се установява, че А. С. В. е бил на територията на Затвора – [населено място] в периода от дата 14.06.2018г. (постъпил) до дата 14.02.2019г. (напуснал). Исковата молба по настоящото дело е подадена в АССГ на дата 14.02.2024г. и исковата молба прекъсва погасителна давност и тя започва да тече отначало (чл. 116, б. „б“ от ЗЗД). В този смисъл искът по настоящото дело не е погасен по давност.

Разгледан по същество, предявеният иск е неоснователен, по следните съображения:

Съгласно нормата на чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения по чл. 3.

В разпоредбата на чл. 3 от ЗИНЗС е посочено, че осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение. За нарушение на тази забрана се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

Основателността на предявения иск предполага установяване на следните материално-правни предпоставки: 1.) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл. 3 от ЗИНЗС; 2.) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението, която се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС и 3.) причинна връзка между нарушението по чл. 3 ЗИНЗС и настъпилия вредоносен резултат.

Според чл. 3 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унизително отношение или наказание. Прямо лицата, изтърпяващи мярка за неотклонение „Задържане под стража“ във вътрешното законодателство, това право е регламентирано с нормата на чл. 3 от ЗИНЗС, предвиждаща, че задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на жестоко или нечовешко отношение. На това право на задържаните под стража съответства насрещното административно задължение, при изпълнение на наказанията да бъдат осигурени условия, обезпечаващи поддържането на физическото и психическото здраве и зачитане на правата и достойнството им – чл. 2, т. 3 от ЗИНЗС. „Нечовешко“ или „унижаващо“ отношение предполага страдание или унижение, достигащи отвъд неизбежния елемент на страдание и унижение, свързан с дадена форма на

легитимно третиране или наказание. Мерките за неотклонение, според ЕСПЧ, могат често да съдържат такъв елемент, като държавата трябва да осигури на задържаното под стража лице условия, които са съвместими с уважението към човешкото достойнство, така че начинът и методът на изпълнение на мярката да не го подлагат на стрес и трудности с интензивност, която надминава неизбежното ниво на страданието, свързано със задържането.

Задълженията на ответника във връзка с осигуряване на благоприятни условия при изтърпяване на мярката за неотклонение „Задържане под стража“ от подсъдими лица са уредени нормативно в ЗИНЗС и Правилника за прилагане на закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ППЗИНЗС). Съгласно чл. 7, т. 1, б. „а“ от ППЗИНЗС, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ осъществява методическо ръководство и контрол по изпълнението на наказанията, наложени с влезли в сила съдебни актове; спазването на правата и задълженията на лишените от свобода; взаимодействието с органите на съдебната власт за привеждане в изпълнение на мярката за неотклонение задържане под стража; законосъобразността при прилагане на дисциплинарните мерки спрямо лишените от свобода; разпределението на времето на лишените от свобода; състоянието на жилищно-битовата база; настаняването и разпределението на новопостъпилите; работата на комисиите по чл. 73 от ЗИНЗС; освобождаването от местата за лишаване от свобода. Съдебната практика на Европейския съд по правата на човека във връзка с дела, заведени от български граждани срещу Република България, относно заявени нарушения на чл. 3 от ЕКПЧ, произтичащи от условията в местата за лишаване от свобода и задържането под стража, е установила общи принципи и стандарти за преценката дали в конкретни случаи е налице нарушение на прокламираното в чл. 3 от ЕКПЧ основно право - Решение от 02.02.2006г. по делото Й. срещу България, Решение от 24.05.2007г. по делото Н. срещу България, Решение от 28.06.2007г. по делото М. срещу България, Решение от 27.11.2008г. по делото С. К. срещу България, Решение от 08.07.2014г. по делото Х. и Т. срещу България, Решение на ЕСПЧ от 27.01.2015г. по делото Н. и други срещу България и др. В тези решения се съдържат критерии от значение за преценката дали условията за изтърпяване на един ограничителен режим могат да достигнат до третиране в нарушение на чл. 3 от ЕКПЧ. Съгласно мотивите на посочените решения на ЕСПЧ, държавата трябва да осигури на лишеното от свобода лице условия, които са съвместими с уважението към човешкото достойнство, така че начинът и методът на изпълнение на мярката не го подлагат на стрес и трудности с интензивност, която надминава неизбежното ниво на страданието, свързано със задържането и че като се имат предвид практическите нужди на лишаването от свобода, здравето и доброто му състояние са адекватно осигурени. В решението на ЕСПЧ по делото „Н. и други срещу България“ е посочено, че вече постановените решения се отнасят до нарушения на чл. 3 от ЕКПЧОС в различни затвори, арести и общежития в България, касаещи повтарящи се въпроси за липсата на достатъчно пространство, достъп до естествена светлина и въздух, ниска хигиена, липса на дискретност и нарушаване на личното достойнство при използване на тоалетната. ЕСПЧ е приел, че нарушенията не са вследствие от изолирани случаи, а произтичат от повсеместен проблем, в резултат на лошото функциониране на българската пенитенциарна система и недостатъчните гаранции срещу нечовешко и унижително отношение.

В процесния случай от приложените по делото доказателства, за съда се установява, че ищеца е бил настанен територията на 11 група в Централен софийски затвор, където е пребивавал в периода 14.06.2018г. - 14.02.2019г. В исковата молба е посочено, че в т.нар. „буферна зона“/отделение В. е пребивавал със задържани и осъдени на лишаване

от свобода. Съдът следва да отбележи, че съгласно документите по делото това отделение е предназначено за адаптация на лишените от свобода към условията в местата за лишаване от свобода. В тях постъпват лица с различен правен статус, това е пенитенциарна система и съгласно закона обвиняемите и подсъдими, които са с мярка от арестите, престояват в отделението до седем дни, а за осъдените престоят е от 14 до 30 дни, след което се прилага тяхното разделение по открит и закрит тип и обвиняеми/подсъдими, както е разпределен и В. към групата за обвиняеми и подсъдими лица. За изразеното от ищеца, че настаняването му в тази част е създало в него чувство за несигурност и заплахата за живота и здравето му, съда не установи по делото наличие на документи съдържащи информация за заплахата на живота му, както и че стресът, който е изживял е с интензивност, която надминава неизбежното ниво на страданието.

Съгласно разпоредбите на чл. 21, ал. 2 и чл. 22, ал. 2 от ППЗИНЗС поддържането на хигиената в спалните помещения е вменена на обитателите на спалното помещение, т. е. „задържаните под стража“ имат ангажимент освен да поддържат както личната си хигиена, така и да се грижат за хигиената на спалното помещение, което обитават. На чл. 21, ал. 2 и чл. 22, ал. 2 от ППЗИНЗС кореспондира разпоредбата на чл. 284, ал. 4 ППЗИНЗС, която вменява на задържаните лица задължение да поддържат хигиена в килията. Ежемесечно администрацията на Затвора – [населено място] чрез външна фирма осигурява обезпаразитяване и дезинфекция на спалните, производствените и сервизните помещения.

На територията на Затвора има перално помещение с перални и сушилни машини. Има изготвен график, утвърден от началника на Затвора – С., по който всяка група предоставя за пране дрехи и постелъчно бельо и ги взима обратно също по график след изпирането им. Има случаи, в които лишените от свобода отказват да ги предоставят. Това е въпрос на желание от тяхна страна. Предоставена им е такава възможност, но всеки решава дали ще даде дрехите си за пране или не.

По отношение на храната, съгласно чл. 84, ал. 1 от ЗИНЗС по предложение на министъра на правосъдието Министерският съвет приема Наредба за определяне на стандарти за годишна бюджетна издръжка за един лишен от свобода (задържан под стража). Съгласно чл. 84, ал. 2, т. 1 от ЗИНЗС лишените от свобода имат право на безплатна храна, достатъчна по химически и калориен състав, съгласно таблици, утвърдени от министъра на правосъдието съгласувано с министъра на здравеопазването и министъра на финансите. Ищецът е имал възможност за получаване на храна от други източници (пазаруване, получаване на хранителни продукти при свиждане) за задоволяване на своите потребности в зависимост от предпочитанията.

Ищецът в исковата си молба е посочил, че в килиите има дървеници, хлебарки и плъхове. Ответната страна е представила доказателства, че за посочения в исковата претенция период ГДИН е сключила договор с фирма за дератизация и дезинфекция и съгласно предоставените протоколи периодично са третираны площите за борба с инсекти – хлебарки, дървеници, плъхове, т. е. извършвана дезинсекция и дератизация в сградата на ареста на Затвора [населено място], където ищецът е бил задържан с мярка - „задържане под стража“, което не обуславя за съда, бездействие на ГДИН.

Следва да бъде отбелязано и, че от представената медицинска справка за целият престой не се установява ищецът да е посетил МЦ с оплаквания за ухапвания от насекоми, хлебарки и дървеници. В тази насока, дори и от съда да се приеме за

установено наличието в рамките на разглеждания период на паразитни насекоми – дървеници и хлебарки в затвора, то това не се дължи на незаконосъобразно бездействие на специализираната администрация в местата за лишаване от свобода, като напротив, установява се, че за периода на исковата молба, са били осъществявани съответни дейности по дезинсекция и дератизация. Затова и въпреки че принципно наличието на инсекти в спалните помещения е от естество да води до неприятни усещания, то същото не би могло да се приеме за пряка последица от незаконосъобразно поведение на ответника, доколкото се установява същият да е положил необходимата и дължима грижа за недопускане и справяне с такъв проблем. Налице са доказателства, че администрацията е направила необходимото, за да осигури нормални условия за живот на задържаният по стража ищец за посочения период, като са извършвани действия по периодична дезинсекция и дератизация на помещенията на затвора.

По отношение на заявеното, че разходката на открито е само един час, следва да бъде отбелязано, че съгласно разпоредбата на чл. 86, ал. 1, т. 1 от ЗИНЗС, лишените от свобода имат право на престой на открито не по-малко от един час на ден. Това право се следва и на задържаните под стража. От приложения по делото график за провеждане на престоя на открито се констатира, че той напълно кореспондира на разпоредбата - „не по-малко от час“. Ищецът не претендира, че е бил лишен от това му право, а че продължителността е крайно недостатъчна за ефективна физическа активност, но с оглед на императивно заложеното в разпоредбата „не по-малко от час“, съдът приема, че ответника не е ограничил правото ищецът и той е ползвал престой на открито с продължителност един час на ден, от което следва че не е налице бездействие на институцията и по този начин да е налице липса на възможности за разходки и/или физическа активност.

За изложеното в исковата молба, че предоставената храна е крайно недостатъчна като количество и с незадоволително качество, както и липса на разнообразие - съгласно разпоредбата на чл. 84, ал. 1 от ЗИНЗС по предложение на министъра на правосъдието, Министерският съвет приема Наредба за определяне на стандарти за годишна бюджетна издръжка за един лишен от свобода/задържан под стража. А съгласно чл. 84, ал. 2, т. 1 от ЗИНЗС лишените от свобода имат право на безплатна храна, достатъчна по химически и калориен състав, съгласно таблици, утвърдени от министъра на правосъдието съгласувано с министъра на здравеопазването и министъра на финансите. От приложения по делото доказателства – Таблица № 1 за състава на дневната дажба и полагаемите се хранителни продукти на един лишен от свобода се установява, че седмичното меню е с дневни калории от 2622 ккал., като е отразен съответния грамаж, енергиен еквивалент. Също така в администрацията на затвора има установен ред за нередности относно количество и качеството на храната, но от ищеца такива не са постъпвали. Следва да бъде и отбелязано, че за 11 група от графика за движението на л. св. по групите в Затвора- [населено място] - от понеделник до петък по време на престой на открито – могат да ползват лавка и подстригване; а всяка 1-ва и 3-та събота от месеца - от 9.00ч. до 17.00 часа имат свиждане като по този начин В. е имал и възможност за получаване на храна при закупуване от лавка и/или получаване на хранителни продукти при свиждане.

Според разпоредбата на чл. 204, ал. 4 от АПК незаконосъобразността на бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетението. За квалифицирането на едно бездействие като незаконосъобразно такова, е необходимо да

бъде установено неизпълнение на задължение за фактическо действие от страна на административен орган или на длъжностно лице от администрацията, като е необходимо да съществува нормативно установено задължение за изпълнение на това действие. По делото от ответника са представени документи, които да оборват наличието на бездействие. Ограниченията и неудобствата, които ищецът е търпял, са пряко следствие от характеристиката на мярката за неотклонение „задържане под стража“, и от приложените по делото доказателства е видно, че същите напълно са отговаряли на законовите изисквания и настоящият съдебен състав, намира, че в производството не се установява неизпълнение на задълженията по осигуряване на нормални битови условия от страна на ответника, поради което изложените в жалбата оплаквания се явяват неоснователни и необосновани.

Съдът намира, че субективните преживявания на ищеца – страх, страдание, несигурност, дискомфорт, липса на сън и апетит за храна, са естествени емоционални преживявания в условията на изтърпяване на наказание. За да попадне задържането специално под чл. 3 от Конвенцията, страданието и унижението трябва да надхвърлят неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода. В рамките на мястото за изтърпяване на наказание се търпят ограничения, свързани както със самото място, така и с режима и правилата на вътрешния ред, което обаче не е основание за ангажиране на безвиновната отговорност на държавата. Не са налице всички елементи от състава на законната норма, а разминаването на посочените в исковата молба обстоятелства и събраните писмени доказателства обосновава несъстоятелността на твърденията.

Съдът намира за недоказан и фактът на причинени на ищеца вреди по вид и размер, описани в исковата молба, подлежащи на компенсация. Вредата е отрицателната последица, с която се засягат неблагоприятно имуществените права и/или защитени от правото нематериални блага и неимуществени интереси на увреденото лице, като „пряка и непосредствена“ е тази вреда, която следва закономерно от твърдяната незаконосъобразна административна дейност, по силата на безусловно необходимата причинно–следствена връзка, която съществува между тях. На обезщетяване подлежат единствено преките вреди - тези, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат и които са адекватно следствие от увреждането. Освен преки, вредите следва да бъдат и непосредствени, т. е. да са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. Няма и спор в правната теория и практика, че обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. По силата на чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на конкретни и обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на основанията за присъждане на обезщетението и неговия размер. Следва да се отбележи че по справедливост се определя не само размерът на обезщетението за неимуществени вреди, но и естеството и характера на страданието, за което се присъжда обезщетението. Съгласно трайната съдебна практика неимуществените вреди подлежат на доказване, а не се предполагат. Те трябва да се установят с конкретни доказателства по делото, а не с общи твърдения и термини, тъй като за всеки отделен човек те са индивидуално определяеми и съдът не може да предполага тяхната наличност.

Предпоставка за реализиране отговорността на държавата за вреди е и наличието на пряка и непосредствена връзка между твърдените бездействие и причинени вреди, която връзка с оглед гореизложеното за недоказаност на другите елементи от фактическия състав, също се явява недоказана. От събраните по делото доказателства не се установява доказано подлагане на изтезания, на жестоко, нечовешко или унизително отношение, както и поставяне на лицето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, които да уронват човешкото достойнство или породят чувство на страх, незащитеност или малоценност .

На ищеца безспорно е осигурена среда с нормални битови условия, включително свързана и правото му на медицинско обслужване. Не са установени и усложнения на здравословното състояние на ищеца по време на престоя му в ареста. Престоят му не може в никакъв случай да бъде квалифициран като унизително и обидно отношение или нечовешко третиране, съответно не представлява нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, при което неприложима се явява и разпоредбата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС.

При съобразяване на установените факти и приложимата правна уредба настоящият съдебен състав намира, че не е доказано бездействие на администрацията на ареста по отношение на ищеца във връзка с изпълнение на задълженията и по ЗИНЗС. По тези съображения, исковата претенция се явява неоснователна и недоказана и следва да бъде отхвърлена като такава.

При този изход на делото и направеното своевременно искане за присъждане на разноски от ответната страна, ищецът трябва да бъде осъден да заплати на ответната страна юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, който размер е съобразен с разпоредбата на чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ във вр. с чл. 144 от АПК. Съгласно разпоредбата на чл. 286, ал. 2 ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството.

Водим от горното и на основание чл. 286, ал. 3 от ЗИНЗС, във връзка с чл. 203 и следващите от АПК, Административен съд София-град, Първо отделение, 63-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от А. С. В., ЕГН [ЕГН], срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, иск за заплащане на обезщетение в общ размер на 20 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди от незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица към Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ в периода 14.06.2018г.-14.02.2019г., ведно със обезщетение за забава в размер на законната лихва считано от 14.02.2019г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА А. С. В., ЕГН [ЕГН], адрес: [населено място], [улица], да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ сумата от 130 /сто и тридесет/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред тричленен състав на АССГ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: